

anstalt et Ekstraarbejde, idet Tilsynet med disse Plejeanstalter, hedder det, maa føres mere intensivt end hidtil, hvorfor Ministeriet mener, at disse 600 Kr. maa bevilges.

Det forekommer mig nu, at disse Plejeanstalter for uheldbredelige sindssyge, som vi have faaet i Henhold til Bevilling paa Finansloven, ere ved at faa en større Betydning, end man hidtil havde tænkt sig. Det vil vistnok være alle ærede Medlemmer bekendt, at Det kongelige Sundhedskollegium til Hans Majestæt Kongen har indsendt en Klage, som findes i Ugeskrift for Læger for 3. Januar 1907. Kollegiet klager her over mange Forhold, som den højtærede Justitsminister skulde have gjort sig skyldig i. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa disse Forhold, men jeg kan ikke andet end omtale det Punkt i Klagen, som vedrører Anstalterne paa Raamosegaard og Dalstrup. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maa-ske oplæse dette Punkt i Klagen, der lyder saaledes: „Et andet Forhold, der skal gøres til Genstand for Omtale i denne Forbindelse, er, at der paa et Par tidligere Fattiggaarde (Raamosegaard og Dalstrup) er oprettet *Sindssygeanstalter*, uden at Kollegiet er raadspurgt, ganske i Strid med § 23 i Kollegiets Instruks“, som Kollegiet mener endnu har Lovkraft. Der staaer nemlig i § 23 i denne Instruks af 15. Juni 1813, altsaa fra Enevældens Dage: „Ligeledes bør Sundhedskollegiet underrettes om, naar nogen offentlig Indretning af ovennævnte Slags“ — *Sindssygeanstalter*, Tugthuse, Fængsler, Plejeanstalter eller deslige — „fra ny skal iværksættes, og dets Betænkning indhentes for saa vidt Spørgsmaal kunde være om Indretningens Organisation med Hensyn til Omsorgen for de Personers Helbred, som der skulde modtages“. Efter at der altsaa er henvist til denne § 23 i Sundhedskollegiets Instruks af 1813, som Kollegiet siger endnu har Lovkraft, og som det vel mener har større Betydning end Lovgivningsmagten, som jo dog har vedtaget Bevillinger til disse *Sindssygeanstalter*, hedder det i Klagen: „Sundhedskollegiet vilde sikkert have paavist, hvilket stort Tilbageskridt i *Sindssygebehandlingen* denne Foranstaltning var, og vilde med vægtige Grunde have fraraadet Oprettelse af *Sindssygeanstalter*, hvis Drift er afhængig af skiftende Sogneraad, hvor der ikke alene ingen Læge er boende paa Anstalten, men hvor de Læger, der ere ansatte derved, bo over 1 Mil derfra, og hvor man tilmed uden at spørge Kollegiet

har ansat Læger, der ingen Uddannelse havde faaet paa *Sindssygeanstalter*.“

Jeg kan ikke skønne rettere, end at den Klage, der her føres mod Justitsministeren, maa ramme Lovgivningsmagten. Naar vi 4 Gange ved vore Afstemninger i de sidste 5 Aar have godkendt disse Anstalter og bevilget Penge til dem, inden Justitsministeren har tilladt, at der blev indlagt Patienter der, saa rammer denne Klage ikke Justitsministeren alene, for at han skulde have indstillet noget til Hans Majestæt Kongens Underskrift, som var urigtigt efter det høje Sundhedskollegiums sagkyndige Mening, men saa mener jeg, rammer Klagen ogsaa os. Den rammer Lovgivningsmagten, den rammer i første Række Finansudvalget og dette Ting, den rammer hele Rigsdagen, og derfor forekommer det mig, at det højtærede Sundhedskollegium dog her har været os temmelig nærgaaende, og jeg kan ikke undlade at udtale, at det forekommer mig, at der da ogsaa maa lyde en Protest fra Bevillingsmyndighedens Side. Nu skal jeg tillade mig nærmere at oplyse, hvorledes vi her 4 Gange have stemt for Bevillinger til disse to Anstalter og derved godkendt dem, og hvorledes vi hver Gang have undersøgt de foreliggende Forhold, navnlig Anbefalingen fra Overlægen ved *Sindssygeanstalten* i Aarhus.

Der har været det beklagelige Forhold for os her i Danmark, at der i de senere Aar ikke har været Plads paa vore *Sindssygeanstalter*. Man mindes maaske, hvorledes vi ved Loveu af 29. Marts 1904 om en Udvidelse af *Sindssygeanstalten* i Viborg skaffede Plads for 360 sindssyge til, saaledes at der paa Anstalten kunde blive Plads til 700 i alt. Det blev den Gang oplyst, at 800 sindssyge havde maattet afvises fra Statens Anstalter i de sidste 3 Aar. Der er maaske flere end jeg, der have prøvet paa at rejse rundt til *Sindssygeanstalterne* for at finde Plads til Patienter, der staa en nær. Jeg har prøvet det. Det er derfor ikke underligt, at vi alle have været enige om at søge at bøde paa disse Mangler. Her kommer saa første Gang et Ændringsforslag om Oprettelsen af en saadan Anstalt paa Raamosegaard. Det er dateret den 18. Februar 1902 og findes i Rigsdagstidende Tillæg B. Sp. 1101 for Samlingen 1901—02. Det stilles som et Ændringsforslag til 2den Behandling; det er tiltraadt af Udvalget, og den daværende Ordfører for Justitsministeriets Budget, det ærede Medlem for Ringsted (Zahle), stod ogsaa her og an-